

Polná cesta

Cesta v lone prírody.

Kľúčové slová:

poľná cesta, výstavba, tvorivosť, príroda

Cieľová skupina:

žiaci základnej školy
(vek 6–11 rokov)

Ciele:

Táto aktivita prostredníctvom skúmania poľných ciest a ich prepojenie s krajinou, ako aj výstavby modelu s použitím LEGO kociek prebúdza v žiakoch zvedavosť v oblasti ochrany životného prostredia.

Prostredníctvom tvorivého stvárnenia si účastníci rozvíjajú dizajnérské zručnosti a kritické myslenie, pričom aktivita podporuje aj tímovú spoluprácu a riešenie problémov, zároveň žiakov povzbudzuje k hre vonku a hlbšiemu oceneniu prírody cez praktické zážitkové učenie.

Potrebná časová dotácia:

Dĺžka realizácie aktivity sa môže líšiť v závislosti od konkrétnej skupiny žiakov. Učiteľom odporúčame, aby prispôbili navrhované aktivity aktuálnej skupinovej dynamike, ako aj potrebám a záujmom žiakov.

V prípravnej fáze môžu učitelia využiť rôzne aktivity na predstavenie témy. Môže ísť napríklad o diskusie, videá, kreslenie, rozprávania príbehov alebo aj exkurziu, v závislosti od veku detí a ich predchádzajúcich vedomostí.

Hlavná fáza výstavby, počas ktorej deti plánujú a stavajú svoj urbanistický prvok pomocou LEGO kociek, by spravidla nemala presiahnuť 45 až 60 minút. Táto fáza však často podnecuje ďalšiu zvedavosť a otázky, čo môže viesť k jej predĺženiu alebo k nadväzujúcim aktivitám. Podrobnejšie inštrukcie a odporúčané pedagogické prístupy pri realizácii aktivít projektu INNO-Kids nájdete v Metodickej príručke pre učiteľov.

Potrebný materiál a pomôcky:

- LEGO kocky rôznych farieb a tvarov, vrátane zelených na znázornenie vegetácie
- LEGO podložky (voliteľné)
- LEGO figúrky predstavujúce zvieratá, hmyz, ľudí (napr. bádateľov, farmárov)
- LEGO vozidlá ako autá, traktory, bicykle a pod.
- LEGO objekty znázorňujúce prírodné prvky (stromy, kvety, kamene, rieky atď.)
- skutočné alebo umelé rastliny a kvety na výzdobu prostredia
- LEGO značky so symbolmi označujúcimi smer alebo informácie o prírode (dopravné značky, označenie zvierat a pod.)
- papier a ceruzky na kreslenie (voliteľné)
- prírodné materiály (napr. kamienky, vetvičky) na dekoráciu (voliteľné)

Poznámka: Ak LEGO prvky nemáte k dispozícii, žiaci ich môžu nakresliť, vystrihnúť alebo použiť iný tvorivý materiál.

Úvod:

Začnite diskusiou so žiakmi o rôznych typoch ciest a ich využití. Vysvetlite, čo je poľná cesta a ako sa líši od mestských ciest. Poľná cesta prechádza vidieckymi či prírodnými oblasťami, je často nespevnená, obklopená poliami, stromami a prírodnou krajinou. Tieto cesty sú dôležité pre spájanie komún a sprístupnenie odľahlých oblastí ako aj poľnohospodárskej krajiny. Objasnite žiakom, že v rámci tejto aktivity budú stavať vlastnú poľnú cestu z LEGO dielikov, pričom do svojej stavby zakomponujú aj prírodné a krajinné prvky.

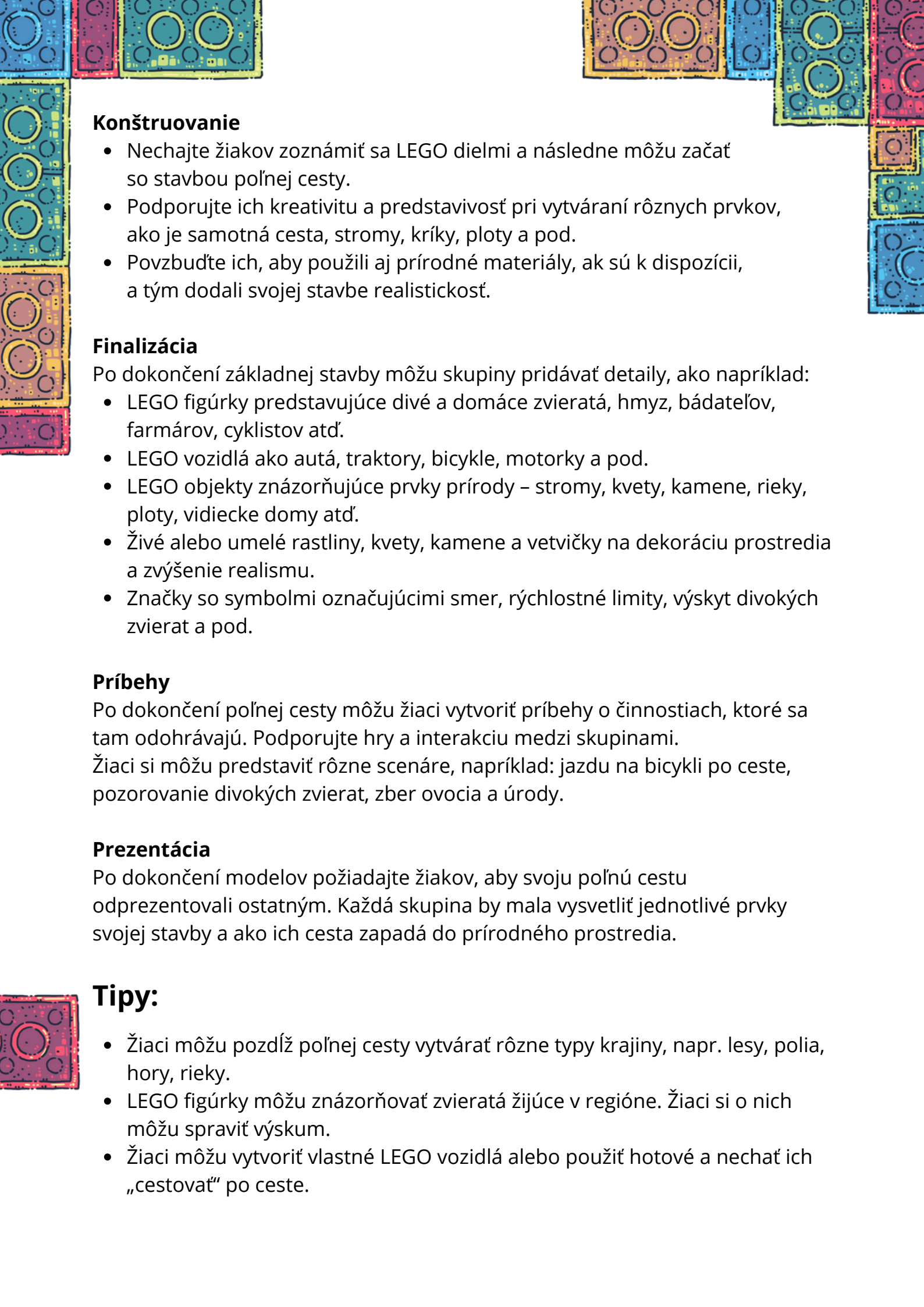
V rámci úvodnej motivačnej fázy sa môžete so žiakmi vybrať do prírody, aby si vyskúšali, aké je to kráčať po poľnej ceste. Túto vychádzku môžete zdokumentovať fotografiami a zároveň si môžete nazbierať prírodné materiály, ktoré neskôr využijete pri stavbe.

Postup:

Prípravná fáza

Rozdeľte žiakov do skupín po 2–4 členoch a poskytnite im LEGO sady. Pripomeňte im, že ich úlohou je postaviť poľnú cestu s okolitou krajinou a krajinnými prvkami ako vedenie elektrickej energie, poľné kríže, smerovníky, prístrešky, nádrže s vodou, mostíky, ploty, chalupy...

Konštruovanie

- Nechajte žiakov zoznámiť sa LEGO dielmi a následne môžu začať so stavbou poľnej cesty.
- Podporujte ich kreativitu a predstavivosť pri vytváraní rôznych prvkov, ako je samotná cesta, stromy, kríky, ploty a pod.
- Povzbudte ich, aby použili aj prírodné materiály, ak sú k dispozícii, a tým dodali svojej stavbe realistickosť.

Finalizácia

Po dokončení základnej stavby môžu skupiny pridávať detaily, ako napríklad:

- LEGO figúrky predstavujúce divé a domáce zvieratá, hmyz, bádateľov, farmárov, cyklistov atď.
- LEGO vozidlá ako autá, traktory, bicykle, motorky a pod.
- LEGO objekty znázorňujúce prvky prírody – stromy, kvety, kamene, rieky, ploty, vidiecke domy atď.
- Živé alebo umelé rastliny, kvety, kamene a vetvičky na dekoráciu prostredia a zvýšenie realismu.
- Značky so symbolmi označujúcimi smer, rýchlostné limity, výskyt divokých zvierat a pod.

Príbehy

Po dokončení poľnej cesty môžu žiaci vytvoriť príbehy o činnostiach, ktoré sa tam odohrávajú. Podporujte hry a interakciu medzi skupinami.

Žiaci si môžu predstaviť rôzne scenáre, napríklad: jazdu na bicykli po ceste, pozorovanie divokých zvierat, zber ovocia a úrody.

Prezentácia

Po dokončení modelov požiadajte žiakov, aby svoju poľnú cestu odprezentovali ostatným. Každá skupina by mala vysvetliť jednotlivé prvky svojej stavby a ako ich cesta zapadá do prírodného prostredia.

Tipy:

- Žiaci môžu pozdĺž poľnej cesty vytvárať rôzne typy krajiny, napr. lesy, polia, hory, rieky.
- LEGO figúrky môžu znázorňovať zvieratá žijúce v regióne. Žiaci si o nich môžu spraviť výskum.
- Žiaci môžu vytvoriť vlastné LEGO vozidlá alebo použiť hotové a nechať ich „cestovať“ po ceste.

Dodatočné informácie:

Prispôsobenie aktivít

Poskytnite dodatočnú podporu alebo zjednodušené inštrukcie žiakom, ktorí to potrebujú. Šikovnejším žiakom ponúknite rozširujúce úlohy, napríklad detailnejšie štúdium udržateľných postupov alebo stavbu zložitejších modelov.

Hodnotenie

Žiakov hodnotte na základe ich participácie počas diskusií a praktických aktivít. Zohľadňujte kreativitu, úsilie, spoluprácu, mieru porozumenia prejavenu v ich výsledných modeloch, kritické myslenie, schopnosť poskytovať konštruktívnu spätnú väzbu a prezentačné zručnosti.

Doplňkové aktivity

- Naučte sa rozpoznávať stopy zvierat, ktoré sa môžu objaviť na poľných cestách (napr. líška, srna, jež, pes, kôň).
- Vytvorte si obrázkovú zbierku vidieckych krajinných prvkov, ktoré možno vidieť pri poľných cestách.

Súvis so vzdelávacím programom:

Aktivita prepája vzdelávacie oblasti:

Príroda (*vidiecka krajina, biodiverzita, biotopy, poľnohospodárstvo a chov*)

Umenie (*tvorivosť a konštrukcia s LEGO*)

Matematika (*geometrické koncepty uplatnené pri stavbe ciest*)

Spoločnosť (*vidiecka a poľnohospodárska krajina, environmentálna gramotnosť*)

Jazyk (*ústna komunikácia cez príbehy, diskusiu a prezentáciu*)

Súvis s cieľmi udržateľnosti:

- **SDG 11:** Udržateľné mestá a komunity – téma výstavby poľnej cesty žiakom objasňuje význam prepojenia a prístupu v prírodných a vidieckych oblastiach.
- **SDG 13:** Opatrenia v oblasti klímy – začlenenie prírodných prvkov podporuje vzťah k prírode a zodpovedný prístup k životnému prostrediu.
- **SDG 15:** Život na pevnine – učením sa o poľných cestách žiaci získavajú vzťah k ochrane a udržateľnému využívaniu suchozemských ekosystémov.